

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintelę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąj. gos.

"DARBININKAS"

— IR —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.50
Užrubėję metams 5.50

"DARBININKAS"

866 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
Tel. South Boston 620.

VOL. VII, No. 36 (734).

KETVERGAS, KOVO 30 D., 1922.

Kaina 4 centai.

Audėju kova bus ilga.

STREIKAS DIDEJA.

DIKIS STREIKAS.

Lawrence, Mass. — Audėjų streikas prasidėjęs pamedėlyje eina didyn. Streikininkų skaičius auga. Pacific kompanijos darbininkų daugiausia sustreikavo. Iš 10,000 darbininkų utarninke dirbo tik 647 darbininkai.

Methuen Co. savo dirbtuvė darbus visai pertraukė. Streikininkams vadovauti atvyko audėjų unijos McMahon. Jis ketina likti šiame mieste ir vadovauti visiems Naujos Anglijos streikuojantiems audėjams.

Majoras Mahoney ir komisijonierius viešo saugumo Karr pradėjo rūpintis streiko baigimu. Pašaukė valstijos arbitracijos komitetą. Kot kas streikas tvarkus.

Utarninko vakare viena pikietninkė einant iš dirbtuvės vienai darbininkei norėjo plaukus nurauti. Bet įsikišo policistas ir perskyrė moteris. Kitoj vietoj pora revolverio šūvių paleista oran. Bet policija nesusekė kas šovė.

Kompanijos yra pasiryžusios laikytis savo. Todel kova galės užsitęsti.

Providence, R. I. — Utarninke sukako 10 savaičių, kai sustreikavo audėjai. Tą dieną Pawtuckete sustreikavo dar 200 audėjų.

LAUKIA LENINO GALO.

London. — Kopenhagene gauta žinia apie tai, būk Rusijos komunistų vadai pašaukti Maskvon svarstyti, kaip reikės gyventi be Lenino, nes Lenino galas jau arti.

DAUG EX-KAREIVIŲ BE DARBO.

Indianapolis, Ind. — American Legion skelbia, kad daugiau, kaip 400,000 ex-kareivių yra be darbo.

PARAGINO PAŠTININKUS.

Washington. — Pašto perdetinio padėjėjas pranešė visiems pašto tarnautojams, kad geriau ir greičiau išnešiotų laiškus. Dabar sako nuolatai gaunama nusiškundimų, kad paštas kalta, kad laiškašiai vėlai teina.

London. — Mercey laivų dirbtuvėse sustreikavo 25,000 darbininkų protestui išreikšti prieš algų numušimą.

UŽSAKĖ BĖGIŲ.

Phila., Pa. — Philadelphia & Reading geležinkelio kompanija užsakė 20,000 tonų bėgių. Užsakymus gavo trys kompanijos.

REZIGNAVO.

Chicago. — Albert Phillips, darbininkų atstovas geležinkelio darbininkų komitete, rezignavo dėl nesveikatos.

GAVO UŽSAKYMŲ.

Phila., Pa. — Baldwin Locomotive Works gavo perait savaitę užsakymų ant 28 garvežių.

PAMAŽINO ALGAS.

Nashua, N. H. — Nashua Gummed & Coated Paper Co. paskelbė, kad nuo bal. 1 d. numuša algas ant 15 nuoš. Tas paliečia 800 darbininkų.

ATAKUOS PROHIBICIJĄ.

Ateinantį rudenį dešimtyje valstijų prasidės agitacija už atšaukimą prohibicijos įstatymo. Bus agituojama rinkti tokius atstovus, kurie tam pritaria. Kampaniją ves organizacija vadinama Association Against Prohibition.

KAS BUVO RUSŲ MITINGE.

Berlin. — Rusai turėjo mitingą, kur dalyvavo apie 1,500 asmenų. Kalbėjo neseniai iš Amerikos atvykęs prof. Miliukov. Netikėtai iš užpakalinių sėdynių pasigirdo šūviai ir rikšmas: "Atkeršysime už caro mirtį." Pasirodė, kad šaudė du buvusiojo caro oficerai. Taikė į prof. Miliukovą. Tada Vladimir Nabukov šoko ant estrados ir savo kūnu uždegė Miliukovą. Dvi kulkos perėrė Nabukovą. Miliukov liko sveikas. Iš viso paleista 12 šūvių. Keletą žmonių sužeista kulkomis ir laikekilusios panikos. Nabukov buvo redaktorius laikraščio "Rul."

PAGAVO "VELNIĄ"

LAISKAS IŠ LIETUVOS.

(Jokūbas Straušinskas, amerikietis, rašo Antanui Naudžiūnui, So. Bostone).

LIETUVOJ GERAI GYVENT.

Ponams nevalia parduot žemę.

9 d. kovo, 1922.

Šį laišką rašau iš Naujos Slabados savo mylimam svogerui Antanui Naudžiūnui. Gyvent Lietuvoj gerai, nors ir yra dar trūkumų. Žemės nusipirkti beveik negalima, nes "ponams" nevalia parduoti iki nebus sutvarkyta žemės reforma. Dabar norėdamos parduoti dalį žemės, turi paduoti prašymą ministerijon ir tik leidus gali parduoti dešimtą dalį.

Mes šią žiemą aplakstėme visur ir niekur neradome kur būtų galėję nusipirkti; kad ir radome, tai reikalauja \$5,000 rub. su virš už dešimtį.

Parvažiuok Lietuvon, nes čia ir merginų yra ir galėtum apsižentoti.

Sugavo "velnią."

Anoj pusėj Sumeliskų palei Baudonių dvarą vienai moterei sūnus iš Amerikos atsiuntė daug pinigų. Ji gyveno viensėdyje. Vidurnaktį pas ją atėjo "velnias" su dideliais ragais, už uodegą, išsižiojęs, gerklėje ugnis ir labai baisus. Moteris persigandus negalėjo nė žodžio ištarti, nė rėkti. Papūtė šaltu vėju ir riktelėjo į ją: "kur tavo pinigai!" Ir paėmė replėmis už gerklės. Moteris šiek tiek atsipeikėjus sako: "Aš pinigų prie savęs neturiu, mano pinigai pas kunigą padėti." Tuomet "velnias" sako: "ryt anksti nuėik pas kunigą ir parsinešk pinigų, o aš tuo pačiu laiku ateisiu pas tavę ir pasiimsiu tavo pinigų, o tavę gyva paliksiu. Jeigu neparnesi, tai aš tave nugabensiu į peklą ir į katilą įjiesiu. Ale tik apie tai niekam nesakyk."

Ryte anksti moteris nuėjo pas kunigą ir prašo pinigų. Kunigas klausia jos: "Kas pasidarė, vakar padėjai, o šandie jau nori atsiimti?" Moteris atsako: "Negaliu sakyti, ba mirsiu." Bet po kelių klausimų pasakė, kad pas ją atėjo liuciepius ir liepė tuos pinigų parnešti ir jam atiduoti.

Kunigas ją padaršino ir pasakė eit į namus, o ant nakties pažadėjo pasiųsti "aniolus" milicijantus, kurie apsaugos nuo mirties. Vakare atėjo 4 milicijantai: vienas įlindo į šėpą kur pinigai, antras palindo po lova, o kiti du pasislėpė priemenėje.

Sulaukus vidurnakčio atžė "Linciepius", įėjo į vidų, paleido liepsną iš gerklės ir pareikalavo pinigų. Moteris pasakė, kad pinigai šėpoje. Milicijantas sto- vėjus šėpoje ir kitas po lova, nusigando, bet ir velnias nežinojo ką daryti; kiti du stovėjus priemenėje nesulaukdami nieko, įėjo į grįžę žūrėti ir pamatė "velnią" smogę šautuvais per ragus. Tuomet atsipeikėjo ir pirmuoju du ir padėjo lauzyti ragus ir pamatė, kad "velnias", besas Tra- ku vaitas.

Dabar ji vėžioja po miestelius ir rodo žmonėms. Tai pat kokių randasi Lietuvoje.

Padėks.

Širdingai dėkavoju už atsiųstą kalendorių ir knygetes, kurias

BROLIAI AMERIKIEČIAI

Neseniai atsiveikiname su A. ŽMUIDZINAVICIUMI, žinomu dailininku, visuomenės veikėju, kartu Lietuvos patriotu, atsižymėjusiu ir nukentėjusiu kovose su lenkais, — kuris nuvažiavo pas jus Amerikon, kaip atstovas nuo Lietuvos Šaulių.

Mes išdelegavome savo garbingą draugą tam, kad užmegstų su Jumis artimesnius ryšius, tam, kad jis geriau painformuotų Jums apie mus, kad išblaškytų kai kuriuos nesuipratimus, kad kovotų su mūsų priešininkų ir išgamių šmeiztais, kurie skleidžiami apie mus ir pasiekia net Ameriką; kad tarpininkautų tarp mūsų ir tų Amerikos Brolių, kurie norės padėti mūsų bendrajai Tėvynėje Lietuvai jos kovoje už nepriklausomybę, ir galų gale tam, kad atsivežtų mums žinių apie tai, kaip Jūs gyvenate, kaip Jūs sekasi, ką Jūs manote ir kokius gerus patarimus norite mums duoti, kad greičiau pavysktų mūsų Tėvyne apginti ir sutvarkyti.

"Siųsdami vieną geriausį Tėvynės sūnų ir mūsų draugų, prašome Jūs, Broliai, priimti jį su tokia pat gera širdimi, kaip mes jį lydėjome. Prašome tikėti jo žodžiams ir netikėti šmeiztais, kuriuos platina Lietuvos priešininkai apie mūsų geriausius patriotus, apie valdžią, apie kariuomenę ir Šaulių Sąjungą.

Atsiminkite Broliai, kad Lietuva turi priešininkų ne tik iš oro, bet ir viduje. Lenkai skiria milijardus savo markų kovai su nepriklausoma Lietuva. Jie savo agentais ir provokatoriais apleidžia visą mūsų kraštą, jie paverčia Lietuvos neoforelius, jiems padeda dauguma mūsų dvarininkų, padeda ir bolševikai, jų talkon dedasi visokie šmugelninkai ir visuomenės turto vagys. Visa šita šauka intriguoja, šmeizta, maišo, trukdo gyvenimą ir mūsų valdžią, klaidina nesuipratusių piliečių ir dargi kartais dorus piliečius. Dauguma to šlamšto dėdasi apsimetę gerais lietuviais ir slapta varo savo niekšišką darbą, kad net sunku

Atminkit, kad pačiam gyvenime, tikri Lietuvos vaikai, dar neužkariavo pilnų suverenų teisių ir patys yra dažnai persekiojami savo Tėvynėje. Žinodami tai pripažinsit, kad stebuklas būtų, jei tie šmeizikai duotų ramybės Lietuvos Šaulių Sąjungai. tam pikčiausiam savo priešininkui. Aišku, kad jie stengiasi visokiais būdais mus apšmeizti, išprovokuoti suklaidinti.

Apmasčius "tai visa Jums, Broliai, bus aišku, kam turite tikėti, ar mūsų gerbiama atstovui ar mūsų šmeizikams. Sunki yra kova su vidujiniu priešu, bet mes pergalėsime. Garantija yra tame, kad mes dirbame delei idėjos, kuri visais

skaitau su pasigerėjimu. Pas mus viskas pabrango. Tai tiek šiuo kartu. Kitą kartą parašysiu daugiau. Sudiev.

Jokūbas Straušinskas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

da paima viršų, o ne del karjeros, arba pelno. Isties dalyvavimas Sąjungoje neduoda pelno nei skatiko, neduoda nei karjeros, nei uždarbio, nei jokių privilegijų. Iš Šaulio reikalaujama tik pasiaukavimo Tėvynės labui. Visuomenės ir valdžios pašalpos Sąjungai su- naudojamos ginklams ir organizacijos reikalams, o šaulys negauna iš jų nei skatiko. Štai del ko pas mus specias tik tik kri Tėvynės gynėjai, štai del ko mes nesigėdiname prašyti mūsų darbu pašalpos, bet ne sau štai del ko mums taip rūpi geras vardas ir Brolių užsitikėjimas. Vis tai delto, kad tai reikalinga Tėvynės labui.

Baigdami tuos žodžius, siūnčiame Mūsų Broliams širdingiausius sveikinimus, kuriuos mūsų atstovas ir Tėvynės gynėjas pareiškė gyvu žodžiu.

V. Putvinskis,
C. Valdybos Pirmininkas.
Mikalkevičius
Vice-Pirmininkas
(neišskaitoma)
Sekretorius

LIETUVOS ŠAULIŲ REIKALU

Liet. Šaulių Sąjungos
Centro Valdyba
Bendras skyrius
1922 m. sausio 22 d.
Kaunas.

Lietuvos Atstovui Amerikoje p. Carneckiui.

Aukštai Gerbiamas Tamsta! Lietuvos Šaulių Sąjunga legalizuota Seimo įstatymu ir pavesta Krašto Apsaugos Ministerijon, tuo pačiu perėjo į naują valstybinį savo gyvenimo ir vystymosi periodą. Valstybė, pripažindama jos svarbą ir reikšmę, pati imasi Sąjungos vadovavimo ir finansavimo pračiais būtiniausiais pamatiniais organizacijos reikalais.

Tačiau, toks Sąjungos sutvarkymas nenaikina jos teisių, kaip pilietinio juridinio asmens, duoda laisvą pilietinei iniciatyvai tarnauti Tėvynės gynimo reikalams ir dargi ragina ją iniciatyvą.

Taip pat ir lėšų atžvilgiu, Valstybė priversta taupyti ir patenkindama tik mažą Sąjungos išlaidų dalį, palieka ir ragina organizaciją pačiai surasti materialią išteklių, reikalingų jos sekmingam plėtojimui ir tvarkymui.

Nors visi Lietuvos Šauliai dirba dovanai, visgi narių darbuotės vadovavimui, reikalinga šimtai patyrusių apmokėtų taigopi ginklai, karo ir technikos medžiaga ir tt.

Tuo būdu, lėšų reikalais yra didelis ir Sąjungos iškola kelių gauti juos iš lietuvių susipratusių visuomenės. Nemažiau negu lėšų, reikalinga Sąjungai visuomenės užuojauta ir moralinė parama, kadangi organizacijos pagrindas ir jos jėga glūdi ne prievartoje, bet jos dvasioje.

Tais reikalais, Šaulių Sąjunga siūnčia į Ameriką savo atstovą dailininką Žmuidzinavičių.

Jo uždavinys organizuoti Amerikos lietuvių tarpe šaulių skyrių ir gauti medžiagines ir moralines paramas, veikiančias

Angliakasių streikas.

ANGLIAKASIŲ REIKALAI.

Columbia, O. — Pietinėj Ohio valstijos dalyje kompanijos uždarė kasyklas ir neatidarys iki naujas kontraktas bus padarytas.

Hington, W. Va. — Neorganizuoti angliakasiai atsiskė prisidėti prie organizuotų angliakasių streiko.

Chicago. — Tarp kompanijų ir angliakasių atstovų prasidėjo derybos apie kontraktą atnaujinimą.

New York. — Angliakasių atstovas Kennedy pasakė, kad kietųjų anglių kasėjų unija išdirbo 19 reikalavimų ir nei nuo vieno angliakasiai neatsisakys. Jei kompani-

jos tų reikalavimų neišpildys, tai 150,000 kietųjų anglių kasėjų subatoj išeis streikam.

VEDA PIRKLYBĄ SU RUSIJA.

Anglija, padariusi pirklybos sutartį su Rusija, nesigaili. Pereitais 1921 m. Rusijos 48 nuoš. eksporto nuėjo Anglijon, o Anglija suteikė 35 nuoš. Rusijos importo. Už prekes Anglija gavo auksu. Bet dabar Rusijos auksas baigias. Todel tolimesnė prekyba prigulės nuo kredito. Tas klausimas išsiriš Genoo konferencijoj.

Tėvynės naudai, kartu reiškin Tamstai, pone Pirmininke, mano tikros pagarbos.

(Pasirašyta)

Voldemaras Čarneckis,

Lietuvos Atstovas Amerikoje

GIZAI (Vilkaviškio apskr.) Ikišiol Gizus kai kas norėdavo vadinti atkakliausių socialistų lizdo. Bet tai galbut netiesa, nes ištikrųjų čia tėra vos keletas socialistų, kurie įsibriovė valdėm ir sudarė iš jaunių "Varpininkų" kuopa suvadžioja žmonelius. Prieš porą metų čia gerai darbavosi pavarbininkų skyrius. Gi ikišiol jie lyg kiek apsnūdę buvo. Bet dabar atkingai pradėjus veikti kelems seminarijos klierikams toji kuopa atgijo. Kadangi kp. veikimas daugiausiai priklaus nuo prisilavinusių veikėjų todėl čia ir manoma prie tos kuopos steigti tam tikrus kursus, kuriuos be bendrojo išsilavinimo bus dėstoma socialis klausimas ir visuomeninis veikimas. Į tuos kursus jau prisirašė apie 20 narių. Per vasario mėnesį atgimusi kuopa padarė porą smagių susirinkimų, kuriais jaunimas buvo labai patenkinti.

Je dar jūs atsimintumėte, neseniai praėjusią "blaivybę" žiemos savaitę — tai aš dar galėčiau pasakyti, jog per tą savaitę Giziuose buvo suruoštas didelis susirinkimas, kuriame 5 kunigų seminarijos aukletiniai paaiškino žmonėms girtavimo žalingumą.

Ypač visus sudomino felčerio Viparto kalba. Jis netikėtai patekęs į tą susirinkimą skandaliai gyvenimo atsitikimais įtikrina klausytojus kaip labai kenkia degtinė sveikatai ypač skastybės.

Po to susirinkimo dar kiek tiek "pasikirtus" su vietiniais socialistais, buvo įsteigta Liet. Katalikų Blaivybės skyrius, kuris mano per Švento Kazimiero atlaids (4 kovo) padaryti dar didesį susirinkimą. Bet apie tai bus vėliau. Palankit.

Klierikas J. Paukštys.

vos žygelis ir Natkevičius. Vakarą vedėju buvo sandarokietis V. M. Č. Pirmu "kalbėtoju" buvo Žygelis. Žmogus išrodo labai mažo mokslo, matyt, kad skerdžiu akademijos dar neužbaigęs. Štai išvaizda: galvą nuleidęs, akis panėręs, kojas sukeitęs ir duoda kumščia į stalą. Neva kalbėjo apie žemės reformą, bet nieko nepasakė. O tik keikė krikščionis demokratų ir klierikališką valdžią. Be kitko sakė: "Da mes neseniai tesužinojom, kad Garmus važinėja po Ameriką, rinkdamas aukas mus iškarti." Toliau sakė girdi artinasi rinkimai į St. Seimą. Čia girdi reikėsi nemažai darbo padėti kad apšvietus Lietuvom pas jus vienuolika kad jūs mums pagelbėtumėt, nes jeigu klierikalai laimės rinkimus, tai mus visus iškars. Ir čia žolą desperaciją, ima verkėti ir keikti Girdi, dabar pavasarį tie juoda skvernai jezuitai kad ims važiuoti iš visų šalių, tai jau tikra prapultis, nes dabar Lietuva pagarsėjus tik žydais ir kunigais. Sakė, girdi, mes jums galėtume atsiųsti kas mėnesis po tris kunigus. Ir tuomi užbaigė savo pliauškalą. Vienas iš publikos prašė balso. V. Čekanauskas neduoda, liepė rašyti paduoti ir perstatyti lektorius. Sandariečiai matot pinigų neturi. Išsiraudo keletas nesusipratusių katalikų, kurie aukandami nusikadaravusiai partijai prikalė save prie gėdos stulpo, akyse kitų katalikų. Vienas žmogelis, ir-gi katalikas, A. Š., kurio moteris bėdavoja, kad neturi iš ko vaikučius apmokyti, o vyrelis paskutinį boną nunešė ir atidavė bedieviams palaikyti. Antru kalbėtoju buvo Natkevičius, kuris užėjęs ant estrados sakė: "Gerbiamosios-jė, mes visi norime būti laisvi. Jūs ir-gi suvažiuot į šią šalį laisvės ieškodami. Vieni bėgot bijodami caro, kiti del kitokios priežasties. O merginos vyrus atsivijo." Čia publika ima juoktis iš tokio kvailio pasakymo. Toliau pradeda ubagėšką giesmę giedoti: klierikalai, davatkos; klierikalai, davatkos. Daugiau nieko ir nepasakė. Užbaigus tą tuščią pliauškalą buvo paduota keli klausimai. Bet ir į tuos nesusigėbėjo atsakyti. Pirmas klausimas: "Ar ištikrųjų merginos atsivijo vyrus į šią šalį?" Į tai atsakė, kad jis apsiriekęs taip sakdamas, jis pripažįsta kad ir merginos laisvės ieškomos atavžia-

vo. Antras klausimas: "Ar nėra Lietuvoj mokyty švietiškių žmonių, kad renkamū kunigai į St. Seimą?" Atsako: "Gal ir nebūtų mažai, bet kad visuomenė yra katalikiška ir juos išrenka. Tai mes negalim nieko padaryti." Trečias: "Ar St. Seimas gavo pinigų iš Tautos Fondo?" Šis klausimas atrodė visai kvailas. Nei T. F. nei kas kitas nekuomet nesijuntė pinigų St. seimui. T. F. siuntė Seimo pirmininko vardu, nuo kurio yra gavęs ir atsakymus kad priėmė. Gi Natkevičius pirmininku nebuvo ir pinigų negavęs, nieko neatsakė.

Tęs buvęs.

FITCHBURG, MASS.

LDS. 98 kp. auge.

Kovo 20 d. š. m. įvyko L. D. S. 98 kp. susirinkimas. Prisirašė 1 naujas narys M. Levinis. Tikimės, kad laikui bėgant susilaikysime ir daugiau naujų narių, kurie stotys organizuotų darbininkų tarpan ir darbuosįs labai Bažnyčioje, Tėvynės ir darbininkų.

Kuopos valdybą pateko šie nariai: J. Mačiūnskis, pirmininkas, A. Steponavičius, finansų raštininkas ir A. Peleckas, užrašų raštininkas.

Darbai.

Popierio dirbtuvėse dirbama tik po 4 dienas savaitėje, o geležies dar silpniau.

Audėjai rengiasi prie streiko. nes kompanija nukapejo algas 20 nuoš. Jie gerai susiorganizavę ir tikisi atsilaukyti ir laimėti streiką.

Darbininkai supranta, kad kova su darbdaviais bus sunki ir laimėjimas priklausys tik nuo gero susiorganizavimo. Tad organizuokimės.

Darbininkas.

WORCESTER, MASS.

Verių nedėlio, balandžio 9 d. vakare bažnytinėje salėje įvyks svarbios ir indomios prakalbos. Išanksto visi pasiryžkite į jas atsilankyti. Visus kviečia Labdaringosios Dr-jos.

Valdyba.

NEW YORK, N. Y.

Brangiausi svečiai.

Pora savaitę atgal čia atvyko brangūs svečiai iš Lietuvos, Tėvai marijonai kun. A. Čikota ir kun.

P. Andžulis. Jie laikys misijas Lietuvių parapijose. Pirmos misijos buvo New York'e kun. J. Šeštoko parapijoje nuo kovo 22 iki kovo 28 d. š. m.

Antras misijas laikys Bostone, Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, kur klebonuoja kun. K. Urbonavičius.

Tiedu svečiu iš Tėvynės Lietuvos yra vieni iš brangiausių Amerikos Lietuvos katalikams.

Pageidaujama, kad kiekvienas lietuvys kur tik bus laikomų misijos lankytųsi į jas ir atydziai iš klausytų skelbiama Dievo žodi.

Domas.

WORCESTER, MASS.

Labdaringoji Dr-jė po globa Dievo Motinos Sopulingos jau ketvirtą metą kai darbuojasi. Daug našlaikių ji sušelpė, daug ligonių aplankytą. Uoliausia veikla nuo pat dr-jos pradžios Pranas Mankus ir Zubavičienė. Besidarbuodami jie išleido nemažai savo pinigų. Jie turėjo teisę tiems iškaščiams gauti iš dr-jos kasos. Bet neėmė. Viena Zubavičienė bevažinėdama po ligonines ir belankydamas ligonius ir našlaikius per metus turėjo išlaikyti apie \$20. Veik tiek pat ir Mankus panašiai išleido. Tegu jiems Gerasis Dievas šimteriopai atlygina už trūšą ir pasiaukojimą.

Korespondentas.

BROOKLYN, N. Y.

Svarbus Susirinkimas.

Didžiojo New Yorko L. K. Federacijos apskr. susirinkimas įvyks pėtnyčioje, kovo 31 d., 1922, 7:30 val. vakare "Garso" name Federacijos raštinėje.

Visi šio apskriečio katalikų organizacijų, priklausančių prie Federacijos, kuopų ir draugijų atstovai (es) malonėkite ateiti, kuriame bus svarstoma svarbi šios apylinkės katalikų ir Lietuvos reikalai.

D. N. Y. Fed. Apsk. Sekr.

Kasėta.

DRAUGAI IR DRAUGES!

"GIEDRA"

Skaitykite ir platinkite laikraštį "GIEDRA" Lietuvių Katalikų Moksleivių Organa. Kaina metams Amerikoje \$2.55 W. Market Str.,

PRANEŠIMAS.

MERKINIEČIUS.

Ilgus metus varginta ir žiaurių priešų kankinta Lietuva šandien pakilo tartum iš ilgo letarginio miego. Kas gyvas nuvygintoje Lietuvoje ėmėsi darbo liginai kaip skruzdės, užkaitinus pavasario kaitresniai saulutei. O to darbo, devynios galybės!

Vienas iš svarbiausių darbų jai ne apsiriksiu, tai ir yra šalies švietimas. Tik apsišvietę piliečiai greičiau galės išbristi iš visų turgų.

Merkiniečiai! mūsų gimtinėje Merkinės apylinkėje iki visa pasaulinio karo maža tebuvo net ir pradinė mokyklų vienetinė rusų vedama liaudies mokykla, o aukštesniųjų mokyklų visai nebuvo. Laikė žiaurių vokiečių viešpatavimo visoje Merkinės parapijoje tapo įsteigta apie 25 pradinės mokyklos. Vienok mes Amerikoje gyvenantieji Merkiniečiai tuomi neužsigaukime, bet steigkimes nors vieną aukštesnę mokyklą, būtent Merkinės Gimnaziją. Supraskime tai gerai, kad del karo vargų merkiniečiams sunku yra palaikyti jau įsteigtas pradines bei pašalines pagelbos, o ką gi ir sakyti apie aukštesnę mokyklą.

Aš matydamas, kad mylimajai tėvynei Lietuvai reikalinga daug pramokytų žmonių, atsiskaukiu į visus Amerikoje gyvenančius merkiniečius ir pašalinius su prašymu parenti "Merkinės Gimnazijos Fondą." Kuris yra užmąnytas jau beveik du metai. Dangel Merkiniečių ir prijauniančių tam dalykui pašalinių, atsiliepi, suteikdami gausią auką.

Šiandien Merkinės Gimnazijos Fonde yra jau suplauskusių aukų virš 1,300 dol., bet ką tai reiškia. Juk mokyklai rūmą ir mokiniams internatą pastatyti tai ne 1,300 šimtų atsies. Žinau gerai, kad toli gražu ne visi Merkiniečiai išgirdo mano balsų ir suprato reikala aukštesnės mokyklos Merkinėje. Tad nors dabar prabuskite ir pasiūskite savo auką šiuo antraščių: Kun. J. Čaplika 121 Candace St. Providence, R. I.

Čia pridedu laišką kun. J. Bakšio. Merkinės Gimnazijos reikalais rašytas.

reikalais rašytas.

Gerbiamasis Kunige-

Sunkiomis sąlygomis nuo 1921 m. Spalio mėn. 1 d. įkurė Merkinėje progimnaziją — vidurinę 4-kl. mokyklą. Jos vedėjas — tai jau aš nelaimingas. Pradžią buvo sunki ir varginga, daug nesmagumų darė viršaitis Jonulevičius delei buto mokyklai. Vienintelis butas tokiai mokyklai — tai valščiaus 2 augštų namas, bet jis buvo labai apleistas: be langų, be durų, pečiai išardyti ir tt. Niekas jo neremontavo, ir aš neturėjau leidimo remantuoti to namo ir nebuvo pinigų. Savo rizika atnaujinau namą, tuotarpu veddamas smarkią kovą su galinga smugelinkų — degtindarių — girtuoklių partija bei šaika, kurioje sukosi ir minėtasis viršaitis. Spalio mėn. 21 d. pradėjo veikti 1 klasė — 40 mokinių. Nuo š. m. sausio 1 d. veikė ir antroji klasė. Dabar per abi klasi turiu 57 mokinius, beveik išimtinai visi iš Merkinės valščiaus. Yra keliolika ir iš už frontės. Mokslo eina gerai, gavau gerų ir gabių mokinių, kas daro man nuvargusiam smagumą ir pasigerėjimą. Kovoju su girtuoklybe. Iki Vasario 1 d. nebuvo dar Merkinėje nė vienos smuklės, nežinau, kaip toliau nauja valščiaus Taryba padarys. Kai nės degtinės, tai geriau ir jau nuomenė auklet. 1921 m. buvo tariant "amerikoniškai" 8 salūnais. 1921 m. bėgyje labai merkiniečiai girė: net moterys ir mergos, ir doros žvilgsni žmonės pasikeitė. Dabar, sausio mėn. buvo labai ramu, kai nebuvo nė vieno salūno. Dabar yra bent 16 prašymų salūnams įsteigti! Viskas priklauso nuo valščiaus valdybos. Jeigu jų leis visiems, tai auklėjimas Merkinės mokyklose bus sunkus. Kaip būtų gerai, kad mokykla ir internotas būtų kur nors toliau nuo miestelio centro.

Mielas Kunigė! Prašau Tautos, pasakykite, kaip ten yra su tas pinigais, kurie Amerikoje buvo renkami Merkinės gimnazijos steigimui. Čia pas mus kiekvienas savaip kalba, priklauso nuo jo politikos pažiūrų, kiti net nesmagiai išsitarė, kad kaip nors įžeidus kunigų luomą. — Būtų didžiai pa-

geidaujame įsteigti Merkinėje progimnaziją rūmą ir mokiniams internatą. Tuomet tai būtų Merkinė!

Dar turiu du prašymus: prašau laiškutį persiųsti kun. Norbertui Pakalniui.

Antras prašymas — ar negalėtumėt tasmta atsiųsti kita syk Mišių intencijų. Dabar Merkinėje gyvename net 4 kunigai nuo 1921 m. spalio mėn. tai keturiems intencijų pritrūksta.

Teiktės, Mielas kunige, priimti mano širdingus sveikinimus.

Kun. J. Bakšys.

Mokyklos Vedėjas

GAZDOMAS, Naumiesčio Valščiaus Tauragės Apskrieties, mažas bažnytkiemis, filija, kam gyvena apie dešimtį mažazemių ukininkų, yra pradeda mokyti liudės mokykla, viena krautuvė, malūnas, statomi liudės namai ir bažnyčia — Šopa. Bažnyčia 1913 m. Didžiajame Penktadienį per zakrastijono neatsargumą su visais bažnytiniais daiktais sudėgė. Laikina pastatyta iš lentų Šopa, ir toji jau pradeda į visas puses skirtis. Tai Garmos kiai, idant tolesniam laikui nepasikartotų toki nelaimė suma, ne statydinti naują bažnyčią, o mūro — plytų. Šiam pavasarį jau pradės naujos mūrinės bažnyčios statymas. Į statymo komitetą įrinkti šie žmonės: Juozas Urbonas iš Dulkės kės kaimo, Antanas Razma iš Puplikės, Petras Razma iš Bartininkų, Antanas Butkus iš Gardomo, Tadas Nausegas iš Zakainių, Juozas Preitikas iš Daulstėnų, Dambrauskas iš Jušaičių ir Gardomo filijos klebonas kun. A. Bialazaravičius.

Bažnyčios projektas — planas jau pagamintas; Gardomo bažnyčios ilgumas 27 metrai — plotumas 13 metrų bokštas aukštis nuo pamato iki viršū 30 metrų; nepaisant, kad daug labai dar lėšų trūksta, Gardomies kiai padedami visą viltį į Dievo pagalbą ir tikinčiųjų — katalikų duosumą, pradeda tą šventą vargą, bažnyčios statymą, teipogi gardomieskiai sutarė per laiškus kreiptis į Amerikoje gyvenančius savo brolius seseris, gėnčius ir pažįstamus prašydami, kad ir jie po kokią centą prisijungtų del Gardomo mūrinės bažnyčios pastatymo.

Gardomieskiai

FONTANINĖ PLUNKSNA

NAUDINGA VISUR
DIRBTUVĖJE, OFISE,
NAMOSE IR KELIJE

Daug paraškiau ir smagiau rašyti su fontanine plunksna. Daug mažiau išdidi vartojant fontanine plunksną. Pirk dabar.
Kainos: \$1.50, \$2.50, \$3.50, \$4.50, \$5.00, \$5.50, \$6.00 ir aukščiau.

"Darbininkas,"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

REKALINGA TUOJ.

"Darbininko" Administracija reikalinga tuoj bent po du agentus kiekvienoje Lietuvių kolonijoje. Turi būti LDS nariai. Viskas daroma nemokamai.

- 1) Kiek laiko gali pašvęsti kas vakarą?
- 2) Keliu vakarus savaitėje?
- 3) Ar gali pašvęsti dienos laiką ir kiek valandų?
- 4) Keliu dienas savaitėje?
- 5) Ar moki angliskai kalbėti ir rašyti?
- 6) Kuo užsiimi?

Apsikrus darbininkas finansams valandoms nuo darbo gali pelnyti nuo \$25.00 iki \$75.00 savaitėje. Darbas ir šlygos geros. Atsilaukite tuoj.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA,

NAUJIENA LIETUVIAMS AMERIKIEČIAMS

Neseniai atėjo iš Lietuvos 1 mas amerikiečių Tautiškos Lelės ir Pilaitės. Garsinio Žurnalo "RUOMIVA".

Slusk tuojais 75c "Darbininko" ir gausi "RUOMIVA".

"DARBININKAS,"
366 Broadway, Boston 27, Mass.

\$1.00 NAUJAUSIŲ KNYGŲ RINKINYS \$1.00

1) LEONO XIII ENCIKLIKA RERUM NOVARUM APIE DARBININKŲ KLAUSIMĄ

PIRMOJE DALYJE RASI:

1. Darbininkų klausimas: jų padėtis ir jos atsiardimo priežastis.

ANTROJE DALYJE RASI:

Socializmas ir jo kritika.

2. Socialistų tai blogybė, prašafinti siūlomos priemonės.

3. Kritika socialistų programos.

- a) socialistų mokslas blėdingas patiems darbininkams;
- b) socialistų mokslas eina prieš teisybę;
- c) nuosavybė yra darbo vaisius;
- d) savastis yra reikalinga šeimai;
- e) kada vyriausybė tegali kištis į šeimos reikalus.

TREČIOJE DALYJE RASI:

Tikras Darbininkų Klausimo Išsprėdimas.

4. Katalikų Bažnyčios bendradarbiavimas:

- a) be religijos ir Bažnyčios darbininkų klausimas neišsprendamas;

- b) Bažnyčios mokslas apie žmogų;
- c) ne kova, tik visų luomų sutarimas yra reikalingas žmonių gerovei;
- d) darbininkų ir darbdavių priedermės;
- e) religijos ir artimo meilės svarba;
- f) Bažnyčios geri darbai.

5. Vyriausybės bendradarbiavimas:

- a) valstybės užduotis, rūpintis visų piliečių gerove ir ypač darbo žmonių;
- b) valstybė privalo globoti darbininko sielos reikalus ir rūpintis jojo gerove;
- c) atlyginimo tvarkymas.

6. Profesinės sąjungos:

- a) draugijų reikalingumas;
- b) žmogus turi įgimtos teisės organizuotis;
- c) organizacijos yra reikalingos mūsų laikais;
- d) draugijos tikslas, jo pamatas;

7. Užbaiga.

Begalo svarbi knygelė darbininkams. Kiekvienas turėtų įsigyti.

KAINA.....10 centų

2) MŪSŲ TIKĖJIMAS.

Vertė J. M. ŠIRVINTAS.

Knyga, kurioje kiekvienas katalikas ras ginklą apgynimui katalikų tikėjimo. Reikalinga kiekvienam įsigyti.

Štai ką savo įžanginėje prakalboje apie ją rašo visų žinomas gerb. kun. J. J. Jakaitis, Worcesterio lietuvių klebonas:

"Šioji nauja Jono M. Širvinto išleistoji knygelė bus didelė pagalba tiems, kurie norės pažinti Katalikų Bažnyčios mokslą. Trumpais ruožais paaiškinta svarbiausieji Dievo apreiškimosios tikybės dogmatai, taip kad žmogus ir mokslo nėjės tas tiesas galėtų pažinti. Ne vienas ligšiol silpną ar prastą tikėjimo pažinimą turėjęs, toksai nuodugnai syki, kitą šią knygelę perskaitęs įgis geresnį tikėjimo pažinimą ir branginimą ir dėkuos autoriui už jos pagaminimą."

Taip rašo mūsų vienas iš žymiausių veikėjų. Tad nusipirkęs ją nesigailėsi.

KAINA.....50 centų

3) TRIS KELEIVIAI:

KRIKŠČIONIS, ŽYDAS ir TURKAS. Pamokinant apysaka. Su stipriais drobės apdarais.

KAINA.....40 centų

4) SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ.

Parašė PROF. V. JURGUTIS. Joje gra-

žiai ir aiškiai apibūdinama socializmas ir krikščionybė. Ką tik iš Lietuvos gauta.

KAINA.....10 centų

5) EILĖS IR DAINOS.

Parašė ir išleido JOANNA TAMOSAUSKAITE. Puikiausių eilių ir dainų knygelė, la dailis.

KAINA.....25 centai

Šias visas penkias knygas L. D. S. nariams ir prenumeratoriams parduosime

Tik už \$1.00 — \$1.00 — Tik už \$1.00

Tą nupiginiimą darome tik dėlto, kad davus progą dabartiniais bedarbės laikais LDS nariams ir "Darbininko" prenumeratoriams įsigyti naudingų knygų.

Idėk dolarinę į voką ir siusk mums žemiau padėtu adresu, o knygas gausi po dvejų trijų dienų.

Jeigu nepatiks į 5 dienas po aplaikymo grąžink mums, o mes sugrąžinsime pinigus pasilikdami už persiuntimą. Su užsakymu siusk ir pinigus.

LDS. Centras, 366 Broadway, Boston 27, Mass.

